U S N E S E N Í

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Miroslavy Holubové a soudců Mgr. Jany Misiačkové a JUDr. Marcely Plutkové **ve věci projednání pozůstalosti po zůstaviteli Petru Š., nar. xxx,** zemř. 5.1.2015, naposledy bytem xxx, za účasti ***Ilony W., nar. xxx,*** bytem xxx, adresa pro doručování xxx, zastoupené JUDr. Lukášem Svrčkem, advokátem se sídlem Havířov-Město, Dělnická 1a/434, a ***Ivany Š., nar. xxx,*** bytem xxx, k odvolání Ilony W. proti usnesení Okresního soudu v Karviné ze dne 24.3.2016, č.j. 36D 171/2015-86

t a k t o :

I. Usnesení okresního soudu se p o t v r z u j e .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným usnesením okresní soud rozhodl o určení obvyklé ceny aktiv pozůstalosti částkou 817.210,- Kč, výši pasiv pozůstalosti částkou 54.826,- Kč a čisté hodnotě pozůstalosti ve výši 762.384,- Kč a schválil dohodu o rozdělení pozůstalosti, podle níž měla závětní dědička Ilona W. nabýt kromě jiného i nemovitosti zapsané na LV č. 4281 pro katastrální území Bludovice, obec Havířov, a to byt č. jednotky 1394/9 v budově Podlesí č.p. 1394, 1395 a 1396 a podíly ve výši 155/10000 na společných částech předmětné budovy a stejný podíl na pozemku č.p. 226 - zastavěná plocha a nádvoří. V rámci této dohody se Ilona W. zavázala vyplatit na pozůstalostním podílu dceři zůstavitele Ivaně Š. (která nabyla cenné papíry) finanční hotovost ve výši 102.242,- Kč do 31.8.2016. Na základě této dohody dědiců soud potvrdil nabytí pozůstalosti oběma dědičkám, dále dědičkám uložil zaplatit soudní komisařce její

odměnu za projednání pozůstalosti a hotové výlohy v celkové výši 12.160,- Kč s tím, že Iloně W. uložil zaplatit 8.030,- Kč a Ivaně Š. 4.130,- Kč. Rovněž rozhodl o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Proti tomuto usnesení se včas odvolala Ilona W. a namítala především, že soudní komisařka nezjistila řádně skutečný stav věci. Při určování obecné ceny pozůstalosti soudní komisařka nezohlednila do položky pasiv to, že na předmětném bytě zůstavitele o velikosti 3+1 na ulici xxx v xxx, vázne úvěr z titulu modernizace bytu a domu. Ke dni úmrtí činil dluh připadající na předmětný byt částku 205.000,- Kč. Na tuto skutečnost soudní komisařku upozorňovala. Odvolatelka tudíž nesouhlasí s rozhodnutím o výši pasiv, podle ní by měla být pasiva vyčíslena částkou 259.826,- Kč a čistá hodnota dědictví by pak měla činit částku 557.384,- Kč a za tohoto stavu by měla v rámci vypořádání vyplatit druhé dědičce nižší částku ve výši 26.242,- Kč. V tomto směru navrhovala změnu napadeného usnesení.

Pozůstalá dcera Ivana Š. s odvoláním nesouhlasila a trvala na tom, aby napadené usnesení bylo potvrzeno.

Krajský soud přezkoumal napadené usnesení, řízení, které předcházelo jeho vydání, a po provedeném odvolacím jednání dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.

Z obsahu spisu vyplývá, že Petr Š. zemřel 5.1.2015 jako rozvedený a zanechal dvě děti, a to Petru G. a Ivanu Š. Dne 7.10.2014 pořídil závěť formou notářského zápisu sepsaného notářkou JUDr. Pavlou Doleželovou, ve které povolal za dědičku části pozůstalosti, kterou představuje účet vedený na jeho jménu u Raiffeisen bank a.s. s finančním obnosem ve výši přibližně 200.000,- Kč, dceru Ivanu Š., nar. xxx. Za dědičku jeho veškeré další pozůstalosti, zejména nemovitých věcí, a to bytu č. jednotky 1394/9 vymezené v budově - v bytovém domě sestávajícím z čísel popisných 1394, 1395 a 1396 a spoluvlastnických podílů na společných částech budovy a na pozemku, rovněž i dalších movitých věcí přítelkyni Ilonu W., nar. xxx. Rovněž v rámci notářského zápisu sepsaného dne 7.10.2014 zůstavitel vydědil svou dceru Petru, rozenou Š., nar. xxx. Pověřená soudní komisařka dne 10.11.2015 jednala s Petrou Gajdošovou, nar. xxx, dcerou zůstavitele, seznámila ji s notářským zápisem a uvedená dcera po seznámení s listinou prohlásila, že s touto listinou souhlasí, i když se prohlášení zůstavitele nezakládá na pravdě, bere na vědomí, že přestává být účastníkem pozůstalostního řízení. Soudní komisařka pak následně šetřila rozsah aktiv a pasiv pozůstalosti. Ve vztahu ke zjištění existence předmětné bytové jednotky závětní dědička předložila potvrzení o tržní hodnotě bytu ze dne 13.4.2015 vydaného SBD Reality při Stavebním bytovém družstvu Havířov. Z tohoto potvrzení vyplývá, že tržní hodnota předmětné bytové jednotky se pohybuje od 600.000,- Kč do 650.000,- Kč. Rovněž v potvrzení bylo uvedeno, že na předmětném domě byla provedena revitalizace. V rámci jednání konaného dne 5.2.2016 byly obě dědičky poučeny o svých právech a povinnostech, prohlásily, že pozůstalost neodmítají, rovněž neuplatnily právo výhrady soupisu a soupis nahradily společným prohlášením. V rámci tohoto jednání závětní dědička Ilona W. žádala zařadit do pasiv dědictví pohledávku

SBD Havířov za zůstavitelem ve výši 205.500,- Kč jako zůstatek nesplaceného úvěru. Pověřenou soudní komisařkou bylo Iloně W. poskytnuto poučení, že úvěr byl poskytnut SBD Havířov a nikoliv zůstaviteli a družstvo je účastníkem uvedeného závazkového vztahu. Podle názoru soudní komisařky předmětný dluh nemůže být zařazen do pasiv pozůstalosti, neboť není dluhem zůstavitele. Na to pak byla uzavřena dohoda dědiců ohledně rozdělení pozůstalosti, podle které pozůstalá dcera Ivana Š. nabyla finanční hotovost, resp. cenné papíry u Raiffeisen bank a.s. v celkové hodnotě 178.652,- Kč, závětní dědička Ilona W. nabyla veškerý ostatní majetek a zavázala se vyplatit pozůstalé dceři na vyrovnání jejího pozůstalostního podílu částku 102.242,- Kč. Protože předmětná dohoda o rozdělení pozůstalosti byla uzavřena v době, kdy dcera zůstavitele byla nezletilá, bylo jednání odročeno za účelem rozhodnutí opatrovnického soudu o schválení příslušného právního jednání. Pozůstalá dcera Ivana Š. dovršila zletilosti dne 2.3.2016. Dne 24.3.2016 se dostavila k pověřené soudní komisařce a prohlásila, že s dohodou o vypořádání pozůstalosti, uzavřenou dne 5.2.2016 souhlasí, bez výhrad k této dohodě přistupuje. Následovalo pak vydání napadeného usnesení.

Odvolací soud si vyžádal zprávu od Stavebního bytového družstva Havířov a ze zprávy ze dne 26.8.2016 zjistil, že dne 9.2.2007 byla podepsána Smlouva o úvěru č. 0634/07/5144 Společenstvím vlastníků jednotek – Emila Holuba č.p. 1394 – 1396, Havířov, Podlesí. Československá obchodní banka poskytla peněžní prostředky na komplexní sanaci panelového domu ve vlastnictví jednotlivých vlastníků jednotek – bytů na ulici Emila Holuba č.p. 1394/1, 1395/3 a 1396/5 na pozemku parc.č. 226 v části obce Podlesí, obec Havířov, kat. území Bludovice. Dne 9.2.2007 byla podepsána vlastníky jednotek – bytů Smlouva o zřízení zástavního práva k jednotkám – bytům. Podíl nákladů komplexní opravy domu byl vypočten celkovou výší čerpaných úvěrových zdrojů a přepočteným podílem vlastníka na společných částech domu. Vlastník se svým podpisem zavázal, že podíl nákladů úvěru na svou bytovou jednotku bude hradit v měsíčních splátkách určených dle stanovení výše příspěvku na správu společných částí budovy a výše záloh na plnění spojených s užíváním jednotky.

Podle ustanovení § 171 z.ř.s. aktiva pozůstalosti tvoří majetek zůstavitele, který vlastnil v den své smrti, jakož i pohledávky a majetková práva, která sice vznikla teprve po jeho smrti, avšak mají původ v právních skutečnostech, jež nastaly za jeho života a která by mu bez dalšího patřila, kdyby nezemřel a právo na vypořádání společného jmění, které bylo zrušeno, zaniklo, nebo bylo zúženo ještě za života zůstavitele a dosud nebylo vypořádáno. Pasiva pozůstalosti tvoří a) dluhy zůstavitele, které měl v době smrti, jakož i dluhy, které mají původ v právních skutečnostech, z nichž by měl plnit zůstavitel, kdyby mu v tom nezabránila jeho smrt, b) náklady pohřbu, náklady některých osob na zaopatření a další dluhy, které vznikly po smrti zůstavitele, o nichž zákon stanoví, že je hradí dědici zůstavitele nebo že se hradí z pozůstalosti, popřípadě že jsou pasivem pozůstalosti.

Podle ustanovení § 185 odst. 1 písm. d) z.ř.s. v rozhodnutí o dědictví soud s účinností ke dni vzniku dědického práva schválí dohodu dědiců o rozdělení

pozůstalosti, která není v rozporu se zákonem, a potvrdí podle ní nabytí dědictví více dědici.

V dané věci mezi účastníky není sporu o tom, že do aktiv dědictví náleží i bytová jednotka č. 1394/9 spolu s podíly ve výši 155/10000 na společných částech domu č.p. 1394, 1395 a 1396 a na pozemku č.p. 226 zastavěná plocha a nádvoří v katastrálním území Bludovice. K posouzení je otázka, zda do pasiv dědictví je zapotřebí zahrnout rovněž tvrzenou částku 205.500,- Kč vypočtenou jako podíl nákladů úvěru poskytnutého ČSOB a.s. na byt zůstavitele. Jak vyplývá ze zprávy Stavebního bytového družstva Havířov, smlouvu o úvěru uzavřelo Společenství vlastníků jednotek Emila Holuba č.p. 1394-1396 Havířov-Podlesí spolu s Československou obchodní bankou a.s. Úvěr byl společenství vlastníků poskytnut na komplexní sanaci panelového domu ve vlastnictví jednotlivých vlastníků jednotek. K zajištění této smlouvy byla dne 9.2.2007 podepsána vlastníky jednotek – bytu smlouva o zřízení zástavního práva k jednotkám – bytům. Splátky vyjmenované pohledávky se staly součástí měsíčního stanovení výše příspěvku na správu společných částí budovy a výše záloh na plnění spojená s užíváním jednotky vztahující se k dané bytové jednotce. Z výše uvedeného tedy jednoznačně vyplývá, že se nejedná o dluh vzniklý osobně zůstaviteli, zůstavitel smlouvu o poskytnutí úvěru s Československou obchodní bankou a.s. neuzavřel. Jde o dluh, který vznikl podle uzavřené úvěrové smlouvy Společenství vlastníků jednotek – Emila Holuba č.p. 1394-1396. Částka 205.500,-Kč vypočtená společenstvím představuje částku zatěžující předmětnou bytovou jednotku z titulu zůstatkové výše nesplaceného úvěru a nikoliv zůstavitele jako fyzickou osobu. Z tohoto důvodu nebylo možno zahrnout částku 205.500,- Kč do pasiv dědictví.

Z těchto důvodů bylo napadené usnesení v odstavci I. výroku jako věcně správné podle ustanovení § 219 o.s.ř. potvrzeno.

V další části bylo rozhodnuto o schválení dohody o rozdělení pozůstalosti, o potvrzení nabytí pozůstalosti a bylo rozhodnuto o povinnosti dědiců zaplatit soudní komisařce odměnu a hotové výlohy a o nákladech řízení účastníků. I v této části shledal odvolací soud rozhodnutí okresního soudu jako věcně správné. Dohoda o rozdělení pozůstalosti je projevem svobodné vůle dědiců, kteří jsou plně způsobilí k právním úkonům, má povahu hmotně-právního úkonu, jímž jsou zásadně účastníci dohody do budoucna vázáni. Změna této dohody, její odvolání nebo nahrazení novou dohodou, je možná pouze se souhlasem všech dědiců, kteří ji uzavřeli. Z obsahu spisu vyplývá, že závětní dědička Ilona W. napadla kromě rozhodnutí o ceně pozůstalosti i uzavřenou dohodu dědiců, pozůstalá dcera zůstavitele Ivana Š. však na uzavřené dohodě o rozdělení pozůstalosti setrvala. Proto zůstávají obě dědičky projevem své vůle vázány, když nedošlo ke shodnému projevu vůle obou dědiček odstoupit od dohody nebo uzavřít dohodu novou. Uzavřená dohoda o rozdělení pozůstalosti nebyla odvolacím soudem shledána v rozporu se zákonem.

Okresní soud rovněž správně rozhodl o tom, že se dědičkám nabytí pozůstalosti potvrzuje podle dohody o rozdělení pozůstalosti. Správně bylo rozhodnuto o odměně

soudní komisařky a jejích hotových výlohách a o tom, v jakém poměru obě dědičky tuto odměnu a hotové výlohy mají zaplatit a rovněž bylo správně rozhodnuto o nákladech řízení účastníků.

Z těchto důvodů odvolací soud napadené usnesení i v této části podle ustanovení § 219 o.s.ř. jako věcně správné potvrdil.

Odvolací náklady nebyly účastníkům přiznány, protože odvolatelka nebyla s odvoláním úspěšná a pozůstalá dcera se odvolacích nákladů výslovně vzdala.

P o u č e n í : **Proti tomuto usnesení j e možno za podmínek stanovených v ust. § 237 o.s.ř. podat dovolání, a to ve lhůtě dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni, a to k Nejvyššímu soudu ČR v Brně. O přípustnosti dovolání rozhoduje jen Nejvyšší soud (§ 239 o.s.ř.).**

V Ostravě dne 21.12.2016

Za správnost vyhotovení:
Simona Fachinelli

JUDr. Miroslava Holubová v.r.
předsedkyně senátu